UNITED STATES PATENT AND TRADEMARK OFFICE

Re:

Application of:

Mika Kalervo LAMPINEN

Serial No.:

Not yet known

Filed:

Herewith

For:

RADIAL PISTON HYDRAULIC MOTOR AND METHOD IN THE CONTROL OF A RADIAL

PISTON HYDRAULIC MOTOR

LETTER RE PRIORITY AND SUBMISSION OF PRIORITY DOCUMENT

Commissioner for Patents P. O. Box 1450 Alexandria, VA 22313-1450

April1, 2004

Dear Sir:

Applicant hereby claims the priority of Finnish Patent Application No. FI20030484 filed April 1, 2003, a certified copy of which is submitted herewith, together with a verified English translation thereof.

Respectfully submitted,

By:

Je H. Shallenburger Reg. No. 37,937

Steinberg & Raskin, P.C. 1140 Avenue of the Americas, 15th Floor

New York, NY 10036-5803 Telephone: (212) 768-3800 Facsimile: (212) 382-2124

E-mail: sr@steinbergraskin.com

Helsinki 2.2.2004

ETUOIKEUSTODISTUS PRIORITY DOCUMENT

Hakija Applicant

Sampo-Hydraulics Oy

Jyskä

Patenttihakemus nro Patent application no

20030484

Tekemispäivä Filing date

01.04.2003

Kansainvälinen luokka

F04B

Keksinnön nimitys Title of invention

International class

"Radiaalimäntähydraulimoottori ja menetelmä radiaalimäntähydraulimoottorin säädössä"

Täten todistetaan, että oheiset asiakirjat ovat tarkkoja jäljennöksiä Patentti- ja rekisterihallitukselle alkuaan annetuista selityksestä, patenttivaatimuksista, tiivistelmästä ja piirustuksista.

This is to certify that the annexed documents are true copies of the description, claims, abstract and drawings originally filed with the Finnish Patent Office.

r'K K

Pirio Kaila

Tutkimussihteerl

Maksu 50 EUR Fee -50 EUR

Maksu perustuu kauppa- ja teollisuusministeriön antamaan asetukseen 1027/2001 Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista muutoksineen.

The fee is based on the Decree with amendments of the Ministry of Trade and Industry No. 1027/2001 concerning the chargeable services of the National Board of Patents and Registration of Finland.

Osoite:

Arkadiankatu 6 A P.O.Box 1160 FIN-00101 Helsinki, FINLAND

Puhelin:

09 6939 500 Telephone: + 358 9 6939 500 Telefax: 09 6939 5328 Telefax: + 358 9 6939 5328

Radiaalimäntähydraulimoottori ja menetelmä radiaalimäntähydraulimoottorin säädössä

Radialkolvhydraulmotor och förfarande för reglering av en radialkolvhydraulmotor

Keksinnön kohteena on radiaalimäntähydraulimoottori ja menetelmä radiaalimäntähydraulimoottorin säädössä

10

5

Tekniikan tasosta tunnetaan radiaalimäntähydraulimoottoriratkaisu, jossa kotelorunkoon liittyy nokkarengas. Nokkarengas on aaltomainen rakenne, jonka sisäpintaa vasten on painettavissa pyörimättömään mäntärunkoon liittyvät männät vuorottaisesti. Osa männistä on työvaiheessa ja osa paluuvaiheessa. Öljyn tulo mäntärunkoon säätyy jakoventtiilin kautta, joka pyörii kotelorungon mukana. Mäntärunko liittyy keskeiseen pyörimättömään keskiakseliin.

20

15

Tekniikan tason ratkaisuissa tunnetaan erilliset vapaakytkentäventtiilit, joiden kautta moottori on kytkettävissä vapaakytkentätilaan niin, että kotelorunko ja siihen liittyvä rakenne, esimerkiksi ajoneuvon pyörä, on pyöritettävissä vapaasti. Tekniikan tason mukaiset vapaakytkentäventtiilit ovat rakenteen ulkopuolisia osakokonaisuuksia, jotka ylimääräisine letkuineen ja liittimineen nostavat järjestelmän hintaa ja hidastavat asennusta.

25

Tässä hakemuksessa on esitetty radiaalimäntähydraulimoottoriratkaisu, jossa radiaalimäntähydraulimoottorin sisään on integroitu vapaakytkentäventtiili eli vapaapyörintäventtiili. Kyseinen vapaapyörintäventiili mahdollistaa hydraulimoottorin kytkennän vapaalle ja taas toimintaan. Tällöin erillistä hydraulimoottorin ulkopuolista vapaapyörintäventtiiliä ei tarvita.

30

Keksinnön mukaisesti on venttiili rakennettu itse radiaalimäntähydraulimoottoriin sen runkoon ja kuvioissa esitetyssä suoritusmuodossa sen keskiakseliin. Keskiakseli käsittää erillistä liikutettavaa karaa varten olevan karaonkalon. Keksinnön mukaisesti on karaonkalossa olevan karan päätyyn järjestetty jousi, jolloin ohjauspaine on tuotavissa karan päätyyn. Tuotaessa ohjauspaine karan päätyyn on kyseinen kara siirrettävissä eri asentoihin karaonkalossa. Eräässä asennossa toteutuu keksinnön mukainen vapaakytkentätila, jossa työpaineen tulolinja ja paluulinja ovat tulpattuja, ja jossa tilassa mäntiin liittyvät jouset ovat painaneet männät pohja-asentoon, jolloin mäntiin liittyvät männänrullat ovat erillään aaltomaisesta nokkarenkaasta.

5

10

15

20

25

30

Keksinnön yleisimmässä suoritusmuodossa voidaan keksinnön mukaista vapaapyörintäventtiiliä, joka käsittää karan, käyttää ylipäätänsä radiaalimäntähydraulimoottorissa, joka käsittää mäntärungon, keskiakselin, kotelorungon ja jakoventtiilin. Keksintö voi liittyä sellaiseen radiaalimäntähydraulimoottoriin, jossa kotelorunkoa pyöritetään tai sellaiseen radiaalimäntähydraulimoottoriin, jossa kotelorunko on kiinteässä asemassa ja keskiakselia pyöritetään. Keksinnön mukaisesti kara tulppaa painelinjat vapaapyörintätilanteessa ja keksinnön mukaisessa ratkaisussa ovat vapaapyörintätilanteessa männiltä johtavat niin työvaiheen kanavat kuin paluuvaiheen kanavat sarjassa keskenään ja edullisesti lisäksi kyseisessä sarjassa olevasta kytkennästä on hydrauliväliaineyhteys kotelorunkoon. Näin ollen keksinnön mukaisen venttiilin avulla ja sitä käyttämällä tulpataan vapaapyörintätilanteessa työpainelinja ja paluupainelinja. Keksinnön mukaisesti kyseinen tulppaus tapahtuu radiaalimäntähydraulimoottorin sisällä radiaalimäntähydraulimoottorissa olevan vapaakytkentäventtiilin karaa käyttämällä, niin että sen kannakset vapaapyörintätilanteessa tulppaavat työpaineen tulolinjan ja sen paluu- eli poistolinjan. Linjoja sanotaan myös kanaviksi.

Edullisesti laitejärjestely on sellainen, että normaalissa vetotilassa karan päätyyn vaikuttaa ohjauspaine ja vapaapyörinnässä kyseiseen päätyyn ei vaikuteta ohjauspaineella.

Keksinnön mukaisesti on kara varustettu erillisillä kannaksilla, jotka vapaapyörintätilanteessa tulppaavat työpaineen tulolinjan ja paluulinjan.

Keksinnön mukaiselle radiaalimäntähydraulimoottorille ja menetelmälle radiaalimäntähydraulimoottorin säädössä on tunnusomaista se, mitä on esitetty patenttivaatimuksissa.

Keksintöä selostetaan seuraavassa viittaamalla oheisiin piirustuksiin, kuvioissa esitettyihin keksinnön eräisiin edullisiin suoritusmuotoihin.

10

Kuviossa 1 on esitetty keksinnön mukainen radiaalimäntähydraulimoottori poikkileikkauksena vapaapyörintätilanteessa.

Kuviossa 2 on esitetty keksinnön mukainen radiaalimäntähydraulimoottori vaiheessa, jossa moottori kytketään vetämään. Esitys on poikkileikkauskuva.

Kuviossa 3 on esitetty keksinnön mukainen moottori vetotilassa, jossa ohjauspaine vaikuttaa karan päätyyn.

Kuviossa 4 on esitetty osittaispoikkileikkaus I - I kuviosta 1. Esitettynä on mäntärunko ja mäntiin liittyvät jouset. Nokkarengasta ja keskiakselia ei ole kuviossa 4 esitetty.

Kuviossa 5A on esitetty karan toinen suoritusmuoto asemassa, jossa ohjauspainetta ei ole tuotu kanavaan C ja jossa jousi pitää karan asennossa, jossa radiaalimäntähydraulimoottori vetää.

Kuviossa 5B on esitetty vaihe, jossa ohjauspaine on tuotu kanavaan C ja radiaalimäntähydraulimoottori on vapaapyörintätilanteessa.

30

25

Kuviossa 1 on esitetty vapaapyörintätilanne.

Mikäli kanavassa C ei ole ohjauspainetta, radiaalimäntähydraulimoottori 100 on vapaapyörintätilassa. Tällöin kara 19 on ääriasennossa vasemmalla jousen 21 vaikutuksesta, jolloin sekä työpaineen tulolinja eli painekanava B että paluukanava A ovat tulpassa sekä männät 13a₁, 13a₂... pohjassa, jolloin radiaalimäntähydraulimoottorin100 kotelorunkoa 10 voidaan pyörittää ulkoisella voimalla vapaasti eli radiaalimäntähydraulimoottori 100 on niin sanotusti vapaasti pyöritettävissä. Kanavia voidaan nimittää myös linjoiksi.

Kuviossa 1 on esitetty keksinnön mukainen radiaalimäntähydraulimoottori 100 vapaapyörintätilanteessa. Kuvion 1 pohjalta selostetaan keksinnön mukaisen radiaalimäntähydraulimoottorin 100 pääosat. Kuviossa esitetty radiaalimäntähydraulimoottori 100 on esitetty pitkittäispoikkileikkauskuvantona. Radiaalimäntähydraulimoottori 100 käsittää kotelorungon 10. Pyörivään kotelorunkoon 10 on liitetty sen mukana pyörivä nokkarengas 11. Pyörimätön mäntärunko 12 käsittää männät 13a₁, 13a₂..., jolloin kukin mäntä 13a₁, 13a₂ käsittää paininpyörän tai paininrullan 14a₁, 14a₂..., joka on painettavissa hydrauliväliaineen, kuten hydrauliöljyn paineella nokkarengasta 11, sen sisäpintaa 11' vasten. Nokkarengas 11 on aaltomainen rakenne, jolloin painettaessa voimalla mäntä 13a₁, 13a₂... paininpyörineen 14a₁, 14a₂... nokkarengasta 11 vasten, noudattaa painipyörä nokkarenkaan muotoa ja pyörittää siten halutulla voimalla nokkarengasta 11 ja siihen liittyvää kotelorunkoa 10 ja edelleen esimerkiksi ajoneuvon pyörää tai muuta käytettävää kohdetta.

Kuviossa on esitetty laakeri 15 ja laakeri 16, joilla kotelorunko 10 on sovitettu pyörimään keskiakselin 17 suhteen. Keskiakseli 17 on pyörimätön akseli. Jakoventtiili 18 on liitetty kotelorunkoon 10 ja pyörii sen mukana. Jakoventtiili 18 käsittää poraukset 23 sen otsapinnalta toiselle ja edelleen männille 13a₁, 13a₂... mäntien sylinteritiloihin mäntärungossa 12 olevien kanavien 22 kautta, joilla voidaan halutusti siirtää työpaine kanavasta B kulloisellekin työvuorossa olevalle männälle 13a₁, 13a₂... ja jonka jakoventtiilin 18 kautta voidaan paluuvuorossa olevilta männiltä 13a₁, 13a₂... johtaa hydrauliväliaine, kuten hydrauliöljy, paluu-

5

10

15

20

25

30

kiertoon ja paluukanavaan A. Laiteratkaisu käsittää ns. vapaapyörintäventtiilin 50. Keskiakselin 17 keskeisessä karaonkalossa 20 sijaitsee keksinnön mukainen vapaapyörintäventtiilin 50 ohjauskara 19. Ohjauskara 19 käsittää kannasosuudet t₁, t2, t3, t4 ja niiden välillä poikkileikkaukseltaan pienemmät akseliosuudet p1, p2, p3 ja p₄. Akseliosuuden p₄ ympärillä on jousi 21, jonka voimaa vasten liikutetaan karaa 19 karan päätyyn ohjauspainekanavasta C aikaansaadulla paineella. Kultakin männältä 13a₁, 13a₂... on kanava 22 jakoventtiilille 18 ja edelleen jakoventtiilin 18 yhteydessä on kanavat 23, joka avautuu akselissa 17, sen ulkopinnalla olevaan rengasuraan 24a. Kuviossa painekanavia on merkitty kirjaimilla B ja D ja paluukanavia kirjaimilla E ja A. Kanavaan E liittyy aksiaalikanava F, johon liittyy kanava G, joka avautuu karaonkaloon 20 sen päätyyn. Kanava E on radiaalikanava ja avautuu päädystään myös karaonkaloon 20. Kanavan B ja D välillä on seinämä 25, ns. erotusseinämä. Kanavat B ja D avautuvat karaonkaloon 20. Kun karan 19 kannas t2 on seinämän 25 kohdalla, ovat kanavat A ja B toisiinsa nähden ns. tulpassa eli virtausyhteys niiden välillä on estetty ja radiaalimäntähydraulimoottorin 100 kotelorunkoa 10 voidaan pyörittää vapaasti. Tällöin jouset U1, U2... ovat painaneet männän 13a1, 13a2... paininpyörät 14a1, 14a2 ala-asentoon, jolloin paininpyörät 14a1, 14a2... ovat irti nokkarenkaasta 11. Kanavat D ja E ja jakoventtiilin 18 tulokanavat ja paluukanavat 23 ovat silloin toisiinsa yhteydessä sarjassa. Karan 19 kannas t3 estää kannasten t2 ja t3 välisestä tilasta yhteyden paluukanavaan A. Kannas t2 estää yhteyden painelinjaan B. Jakoventtiilin 18 kanavat 23 ovat yhteydessä toisiinsa karaonkalon 20 kautta kannasten t2 ja t3 väliseltä alueelta, joten öljy pääsee mäntien 13a₁, 13a₂.. alta jousien U₁, U₂.. avustamina kanavien D, E, F, G, tilan H ja kanavan J kautta koteloon K, jolloin mäntien 13a₁, 13a₂.. paininpyörät 14a₁, 14a₂... irtoavat nokkarenkaasta 11 ja radiaalimäntähydraulimoottorin 100 kotelorunko 10 on vapaasti pyöritettävissä.

Kun karaa 19 siirretään kuviossa nuolella L₁ esitettyyn suuntaan kanavaan C tuodun hydrauliväliaineen, kuten öljyn, paineen avulla jousen 21 jousivoimaa vasten, liikutetaan karassa 19 oleva kannas t₂ asentoon, jossa kannas t₂ on väliseinämän 26 kohdalla ja painekanavalta B on yhteys jakoventtiiliin 18, sen työpuolen öljy-

kanaviin ja jakoventtiilin 18 poistot liittyvät edelleen poistokanavaan A. Tällöin painepuoli B ja poistopuoli A liittyvät toisiinsa jakoventtiilin 18 ja mäntien 13a₁, 13a₂... kautta. Jakoventtiilin 18 työvaiheessa oleville männille 13a₁, 13a₂... olevat kanavat 23 avautuvat rengasuraan 24a ja jakoventtiilin 18 paluuvaiheessa oleville männille 13a₁, 13a₂... olevat jakoventtiilin 18 kanavat 23 avautuvat toiseen rengasuraan 24b. Kanava C käsittää tulpan 30 ja siinä hydrauliväliaineelle läpimenoreiän 31. Tulppa 30 pitää karan 19 karaonkalossa 20.

=

Jakoventtiilin 18 tulokanavat 23 avautuvat akselissa 17 olevaan kanavaan D ja paluukanavat 23 avautuvat akselissa 17 olevaan kanavaan E. Kanavat D ja E avautuvat karaonkaloon 20. Kanavaan E liittyy aksiaalikanava F ja siihen radiaalisesti akselissa 17 kulkeva kanava G, joka avautuu karaonkaloon 20 sen päädyn alueelle. Paluukanava A avautuu karaonkaloon 20 kanavien E ja G väliseltä alueelta. Kotelon 10 sisätilasta K on akselissa 17 kanava J, joka avautuu karaonkaloon 20 sen päädyn alueella. Kara 19 käsittää kannakset t₁, t₂, t₃ ja t₄, edullisesti ympyräpoikkileikkauskannakset ja niiden välissä pienempi halkaisijaiset karaosuudet p₁, p₂, p₃ ja p₄, joiden poikkileikkaus on edullisesti ympyrä. Jousi 21 sijaitsee osuuden p₄ ympärillä kannaksen t₄ ja karaonkalon 20 päädyn välillä. Kanava B käsittää akselissa 17 radiaalisesti kulkevan päätykanavaosuuden, joka avautuu karaonkaloon 20. Sen ja radiaalisesti kulkevan kanavan D välillä on erotusseinämä 25. Akselissa 17 radiaalisesti kulkevan kanavan E, joka avautuu karaonkaloon 20, ja kanavan D välillä on myös erotusseinämä 26.

Laitejärjestelyssä moottorin vetotilassa karan 19 kannas t₂ on erotusseinämän 26 kohdalla, jolloin radiaalimäntähydraulimoottorin 100 painekanava B on yhteydessä tilan 20 kautta kannasten t₁ ja t₂ välistä kanavaan D jakoventtiilin 18 kanaviin 23 ja työvuorossa oleviin mäntiin 13a₁, 13a₂... Jakoventtiilin 18 paluukanavat 23 ja paluuvaiheessa olevat männät 13a₁, 13a₂... ovat yhteydessä kanavan E ja kannasten t₂ ja t₃ välistä karan 19 karaonkalosta 20 paluukanavaan A. Vapaakäyntitilassa, jolloin moottori 100 ei vedä, painavat jouset U₁, U₂... männät 13a₁, 13a₂... alaasentoon, jolloin painelinjat A ja B ovat tulpattuja ja jakoventtiilin 18 työvaihe- ja

paluuvaihekanavat 23 ovat yhteydessä toisiinsa kanavien D ja E ja karaonkalon 20 kautta karan 19 kannasten t₂ ja t₃ väliseltä alueelta.

Seuraavassa selostetaan keksinnön erityispiirteitä tarkemmin.

5

10

15

20

25

Kuviossa 2 on esitetty vaihe, jossa radiaalimäntähydraulimoottori 100 kytketään vetämään.

Johdettaessa linjaan C jousen (21) puristuksen ylittävä painevoima, kara 19 pyrkii liikkumaan oikealle. Linja G sulkeutuu, jolloin paine ei pääse mäntien 13a₁, 13a₂... alta enää kotelon 10 sisätilaan K. Kun karan 19 toinen kannas t₂ vasemmalta luettuna on linjan D kohdalla, paine pääsee hetkellisesti linjasta B linjaan D ja E, joista jakoventtiilin 18 kautta taas mäntien 13a₁, 13a₂... alle. Tällöin männät 13a₁, 13a₂... pyrkivät nousemaan ala-asennostaan kohti nokkarengasta 11. Linjan B korkea työpaine laskee hetkellisesti, koska yhteys on tällä hetkellä myös pienempipaineiseen linjaan A.

Kun männät 13a₁, 13a₂... ja männänrullat 14a₁, 14a₂... ovat menossa kohti nokkarengasta 11, kotelorungon 10 sisällä muodostuu paine kotelon 10 sisätilasta K tankkiin T johtavan normaalin letkulinjan f kuristavasta vaikutuksesta johtuen. Kotelon 10 sisätilan K paine vaikuttaa myös kanavan J kautta karan 19 jousen 21 puoleiseen päätyyn, ja kannakseen t₄. Tällöin karan 19 liikenopeus oikealle (nuoli L₁) kannakseen t₄ vaikuttavan painevoiman johdosta hidastuu siten, ettei kotelon 10 sisätilaan K muodostu missään vaiheessa suuria painepiikkejä. Kanava J on akselissa 17 oleva radiaalikanava ja se avautuu kotelon 10 sisätilaan K ja karaonkalon 20 päätyyn.

Kuviossa 3 on esitetty normaali vetotila (ohjauspaine vaikuttaa kanavaan C)

30 Kun männänrullat 14a₁, 14a₂... ovat saavuttaneet nokkarenkaan 11, on radiaalimäntähydraulimoottori 100 normaalissa vetotilassa. Karan 19 kannas t₂ erottaa painelinjat B ja A sekä kanavat D ja E toisistaan. Öljy virtaa kanavasta B linjan D kautta jakoventtiilille 18 sekä edelleen mäntien 13a₁, 13a₂... alle. Mäntien 13a₁, 13a₂... paluuvaiheessa (tällöin männät 13a₁, 13a₂... liikkuvat kohti radiaalimäntähydraulimoottorin 100 keskustaa) öljy johdetaan mäntien 13a₁, 13a₂... alta jakoventtiilin 18 kautta kanavaan E sekä edelleen linjaan A. Kara 19 on asennossa, jossa radiaalinen kanava E avautuu kannasten t₃ ja t₄ väliseen tilaan, jolloin paine linjasta E pääsee ainoastaan kanaviin F ja G ja kannasten t₃ ja t₄ väliseen tilaan karaonkalossa 20. Kannas t₄ estää paineyhteyden kanavaan J ja kotelon 10 sisätilaan K.

10

15

20

5

Siirtyminen vapaakytkentään

Kun ohjauspaine poistetaan linjasta C, alkaa kara 19 palautua jousen 21 avulla vasemmalle. Kun kara 19 on täysin vasemmalla (kuvio 1), pääsee mäntien 13a₁, 13a₂... alta öljy jakoventtiilin 18 ja kanavien D ja E kautta kanaviin F ja G sekä edelleen karaonkalon 20 päätytilan H ja kanavan J kautta kotelon 10 sisätilaan K, josta on kotelolinja f tankkiin T. Mäntien 13a₁, 13a₂... ylä- ja alapuolella on sama paine, jolloin tarvitaan vapaapyörintäjousia U₁, U₂... sekä nokkarengasta 11 (pyöriessään) painamaan männät 13a₁, 13a₂... ala-asentoonsa. Kun kaikki männät 13a₁, 13a₂... ovat ala-asennossa, moottori on vapaasti pyöritettävissä. Muutettaessa radiaalimäntähydraulimottorin 100 pyörintäsuuntaa ohjataan korkeampipaineinen työpaine kanavaan A, jolloin matalapaineisempi paluulinja muodostuu kanavasta B. Radiaalimäntähydraulimoottorin 100 toiminta on muuten sama.

Edellä olevien kuvioiden esittämissä suoritusmuodoissa on kara 19 konstruoitu siten, että tilanteessa, jossa painetta ei tuoda kanavaan C pitää jousi 21 karan 19 vapaapyörinnän toteuttavassa asennossa. Kun ohjauspaine tuodaan kanavaan C siirretään kara 19 asentoon, jossa toteutuu normaali vetotila.

Kuviossa 4 on esitetty leikkaus I-I kuvioista 1. Kuvio on osittaispoikkileikkaus. Esitettynä on mäntärunko 12 ja mäntiin 13a₁, 13a₂.. liittyvät jouset U₁, U₂... Nok-

karengasta 11 ja keskiakselia 17 ei ole kuviossa esitetty. Jousien U_1 , U_2 .. avulla painetaan männät $13a_1$, $13a_2$ .. ja niihin liittyvän paininrullat $14a_1$, $14a_2$ .. irti nokkarenkaan 11 sisäpinnasta vapaapyörintätilanteessa.

Kuviossa 5A ja 5B on esitetty keksinnön karan 19 toinen suoritusmuoto, suoritusmuodossa toimintamoodi on toinen. Kun kanavaan C ei johdeta ohjauspainetta on kara 19 pidettynä jousen 21 avulla asennossa, jossa toteutuu vetotilanne ja kun ohjauspaine tuodaan kanavaan C siirretään kara 19 jousen 21 jousivoimaa vasten asentoon, jossa toteutuu vapaakytkentätilanne. Kuvion 5A vaiheessa ei kanavaan C ole tuotu ohjauspainetta ja kara 19 on asennossa, jossa toteutuu vetotilanne, ja kuvion 5B esityksessä on ohjauspaine tuotu kanavaan C ja kara 19 on siirretty asentoon, jossa kannakset t₁ ja t₂ tulppaavat painelinjat A ja B ja radiaalimäntähydraulimoottori 100 on vapaasti pyöritettävissä eli vapaapyörintätilassa.

15

20

25

30

Keksinnön mukaisessa radiaalimäntähydraulimoottorin säätömenetelmässä käytetään radiaalimäntähydraulimoottorin 100 sisäänrakennettua vapaapyörintäventtiiliä 50. Vapaapyörintäventtiili 50 käsittää karan 19, jota liikutetaan karaonkalossa 20. Keksinnön mukaisesti radiaalimäntähydraulimoottoria 100 säädetään siten, että karassa 19 olevat kannakset t₁ ja t₂ vapaapyörintätilanteessa tulppaavat työpaineen tulo- ja poistokanavat A ja B, jolloin vapaapyörintätilanteessa painetaan jousilla U₁, U₂.. männät 13a₁, 13a₂.. ja niihin liittyvät paininrullat 14a₁, 14a₂.. alaasentoon ja irti nokkarenkaasta 11. Tällöin radiaalimäntähydraulimoottori 100 on vapaasti pyöritettävissä.

Lisäksi keksinnön mukaisessa menetelmässä vapaapyörintätilanteessa kytketään jakoventtiilin 18 työvuorossa oleville männille 13a₁, 13a₂.. johtavat kanavat ja paluuvuorossa olevilta männiltä 13a₁, 13a₂.. johtavat kanavat sarjaan ja lisäksi mainittu sarjaan liitetty kanavisto liitetään kotelorungon 10 sisätilaan K. Keksinnön mukaisessa menetelmässä radiaalimäntähydraulimoottorin 100 säätö tapahtuu keskiakselin 17 karaonkalossa 20 olevaa karaa 19 lineaarisesti liikuttamalla.

Kuviossa 5A ja 5B esitetty toiminta voidaan toteuttaa myös kuvioiden 1 - 3 ratkaisulla siten, että jousi 21 siirretään karan 19 kuviossa 1 esitettyyn vasempaan päätyyn ja ulkoinen ohjauspaine tuodaan vastaavasti karan 19 kuviossa 1 esitettyyn oikeaan päätyyn. Tällöin karan 19 oikean puoleiseen päähän täytyy tehdä lisäkannas t paineen vastaanottamista varten ja ohjauspaineen tuontilinja C. Kun nyt ohjataan ohjauspaine lisäkannaksen t oikealle puolelle radiaalimäntähydraulimoottori 100 kytkeytyy vapaapyörintään. Ilman mainittua ohjauspainetta karan 19 oikeaan päätyyn radiaalimäntähydraulimoottori 100 on normaalissa vetotilassa jousen 21 tässä suoritusmuodossa liikuttaessa karan 19 oikealle (nuoli L₁) toiseen karan 19 ääriasentoon.

Tässä hakemuksessa käytetään karan 19 liikuttamiseen kanavaan C tuotua ohjauspainetta edullisesti hydrauliväliaineen, kuten hydrauliöljyn, painetta. Karaa 19 voidaan liikuttaa myös toimilaitteen, esimerkiksi sähkömoottorin, avulla. Keksinnön puitteissa on mahdollista karan 19 päädyssä oleva jousi 21 korvata esimerkiksi ilmajousella.

Patenttivaatimukset

5

10

15

- 1. Radiaalimäntähydraulimoottori, joka käsittää kotelorungon (10), johon nokkarengas (11) liittyy, ja mäntärungossa (12) olevat männät (13a₁, 13a₂..) ja männissä paininrullat (14a₁, 14a₂..), jotka on painettavissa hydrauliväliaineen, kuten hydrauliöljyn, paineella nokkarengasta (11) sen sisäpintaa (11') vasten, ja että mäntärunko (12) liittyy keskiakseliin (17), ja että on jakoventtiili (18), joka käsittää poraukset (23), joiden kautta on johdettavissa hydrauliöljyä mäntien (13a₁, 13a₂...) yhteyteen ja niiltä pois, jolloin laiteratkaisu käsittää hydrauliväliaineelle työpaineen tulokanavan (B) ja ei-työpaineessa olevalle hydrauliväliaineelle paluukanavan (A), tunnettu siitä, että radiaalimäntähydraulimoottori (100) käsittää siihen sisään rakennetun vapaapyörintäventtiilin (50), joka käsittää karan (19), joka on sovitettu karaonkaloon (20), joka on liikutettavissa karaonkalossa (20) siten, että karassa (19) olevat kannakset vapaapyörintätilanteessa tulppaavat työpaineen tulo- ja poistokanavat (A, B), jolloin vapaapyörintätilanteessa jouset (U_1 , U_2 ...) painavat männät ($13a_1$, $13a_2$ ...) ja niihin liittyvät paininrullat (14a₁, 14a₂...) ala-asentoon ja irti nokkarenkaasta (11).
- 2. Edellisen patenttivaatimuksen mukainen radiaalimäntähydraulimoottori, tunnettu siitä, että kara (19) käsittää päädyssään jousen (21), jolloin kun karan (19) päätyyn ei vaikuteta kanavan (C) kautta ohjauspaineella jousi (21) pitää karan (19) toisessa ääriasennossaan.
- 3. Jonkin edellä olevan patenttivaatimuksen mukainen radiaalimäntähydraulimoottori, **tunnettu** siitä, että kara (19) käsittää kannakset (t₁, t₂, t₃, t₄), joiden halkaisija on suurempi kuin niiden välisen karaosuuden (p₁, p₂, p₃, p₄) ja siitä, että on jousi (21), joka sijaitsee karaosuuden (p₄) ympärillä karaonkalon (20) päädyn ja karan (19) kannaksen (t₄) välissä, jolloin karan (19) kanavaan (C) johdettu ohjauspaine painaa karaa (19) jousen (21) jousivoimaa vasten.

4. Jonkin edellä olevan patenttivaatimuksen mukainen radiaalimäntähydraulimoottori, **tunnettu** siitä, että laiteratkaisussa vapaapyörintätilassa laitejärjestely käsittää sellaisen karan (19), jonka kannakset (t₂ ja t₃) estävät virtausyhteyden painelinjan (B) ja paluulinjan (A) välillä, jolloin laitejärjestelyssä jakoventtiilin (18) kanavat (23) ovat yhteydessä toisiinsa karaonkalon (20) kautta kannasten (t₂ ja t₃) väliseltä alueelta, jolloin jouset (U₁, U₂...) pitävät männät (13a₁, 13a₂...) ja niihin liittyvät paininpyörät (14a₁, 14a₂...) irti nokkarenkaasta (11) ja radiaalimäntähydraulimoottorin (100) kotelo (10) on vapaasti pyöritettävissä ja että vapaapyörintätilanteessa jakoventtiilin (18) kanavat (23) ovat yhteydessä toisiinsa karaonkalon (20) kautta kannasten (t₂ ja t₃) väliseltä alueelta, pääsee hydrauliväliaine mäntien alta jousien avustamina kanavien (D, E, F, G), tilan (H) ja kanavan (J) kautta koteloon (K), jolloin mäntien paininrullat (14a₁, 14a₂...) irtoavat nokkarenkaasta (11) ja moottori on vapaasti pyöritettävissä.

5. Edellä olevan patenttivaatimuksen mukainen radiaalimäntähydraulimoottori, tunnettu siitä, että linjasta (E) on kanava (F ja G), joka on yhteydessä karaonkalon (20) päädyssä olevaan tilaan (H) ja edelleen kanavan (J) kautta kotelon (10) sisätilaan (K).

6. Patenttivaatimuksen 1 mukainen radiaalimäntähydraulimoottori, tunnettu siitä, että normaalissa vetotilassa painelinja (B) on karan (19) kannasten (t₁ ja t₂) väliseltä alueelta yhteydessä kanavaan (D) ja edelleen jakoventtiilin (18) ja sen kanavien (23) kautta edelleen männille (13a₁, 13a₂...) ja että toiset männät (13a₁, 13a₂...) ovat edelleen jakoventtiilin (18) kanavien (23) kautta yhteydessä kanavaan (E) ja edelleen karan (19) kannasten (t₂ ja t₃) väliseltä alueelta paluulinjaan (A).

7. Jonkin edellä olevan patenttivaatimuksen mukainen radiaalimäntähydraulimoottori, tunnettu siitä, että radiaalimäntähydraulimoottori (100) käsittää pyöritettävän kotelorungon (10) ja että mäntärunko (12) on pyörimä-

tön ja sijaitsee pyörimättömässä keskiakselissa (17) ja että on jakoventtiili (18), joka liittyy pyöritettyyn kotelorunkoon (10) ja pyörii sen mukana ja että kara (19) sijaitsee keskiakselin (17) karaonkalossa (20).

8. Menetelmä radiaalimäntähydraulimoottorin (100) säädössä, joka radiaalimäntähydraulimoottori (100) käsittää kotelorungon (10), johon nokkarengas (11) liittyy ja että on mäntärunko (12) ja siinä radiaalisesti liikkuvat männät (13a₁, 13a₂..) ja männissä paininrullat (14a₁, 14a₂..), jotka ovat painettavissa hydrauliväliaineen, kuten hydrauliöljyn, paineella nokkaren-10 gasta (11), sen sisäpintaa (11') vasten ja että mäntärunko liittyy keskiakseliin (17) ja että on jakoventtiili (18), joka käsittää poraukset (23), joiden kautta on johdettavissa hydrauliväliaine, kuten hydrauliöljy, mäntien (13a₁, 13a₂...) yhteyteen ja niiltä pois, jolloin laiteratkaisu käsittää hydrauliväliaineelle työpaineen tulokanavan (B) ja ei työpaineessa olevalle 15 hydrauliväliaineelle paluukanavan (A), tunnettu siitä että menetelmässä käytetään radiaalimäntähydraulimoottoriin (100) sisään rakennettua vapaapyörintäventtiiliä (50), joka käsittää karan (19), jota liikutetaan karaonkalossa (20) ja että menetelmässä karassa (19) olevat kannakset (t₁ ja t₂)

> 9. Edellä olevan patenttivaatimuksen mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että menetelmässä vapaapyörintätilanteessa kytketään jakoventtiilin (18) työvuorossa oleville männille (13a₁, 13a₂..) johtavat kanavat ja paluuvuorossa olevilta männiltä (13a₁, 13a₂...) johtavat kanavat sarjaan ja että vapaapyörintätilanteessa mainittu sarjaan liitetty kanavisto liitetään lisäksi

vapaapyörintätilanteessa tulppaavat työpaineen tulo- ja poistokanavat (A

ja B), jolloin vapaapyörintätilanteesssa painetaan jousilla (U1, U2..) männät

(13a₁, 13a₂...) ja niihin liittyvät paininrullat (14a₁, 14a₂...) ala-asentoon ja irti nokkarenkaasta (11), jolloin radiaalimäntähydraulimoottori (100) on va-

kotelorungon (10) sisätilaan (K).

paasti pyöritettävissä.

5

20

25

30

10. Patenttivaatimuksen 8 tai 9 mukainen menetelmä, **tunnettu** siitä, että menetelmässä säätö tapahtuu keskiakselin (17) karaonkalossa (20) olevaa karaa (19) liikuttamalla.

(57)Tiivistelmä

Keksinnön kohteena on radiaalimäntähydraulimoottori (100) ja menetelmä radiaalimäntähydraulimoottorin säädössä. Radiaalimäntähydraulimoottori (100) käsittää siihen sisään rakennetun vapaapyörintäventtiilin (50), joka käsittää karan (19). Kara (19) on sovitettu karaonkaloon (20) ja on liikutettavissa karaonkalossa (20) siten, että karassa (19) olevat kannakset vapaapyörintätilanteessa tulppaavat työpaineen tulo- ja poistokanavat. Vapaapyörintätilanteessa jouset (U₁, U₂...) painavat männät (13a₁, 13a₂...) ja niihin liittyvät paininrullat (14a₁, 14a₂...) ala-asentoon ja irti nokkarenkaasta (11). (FIG.1)

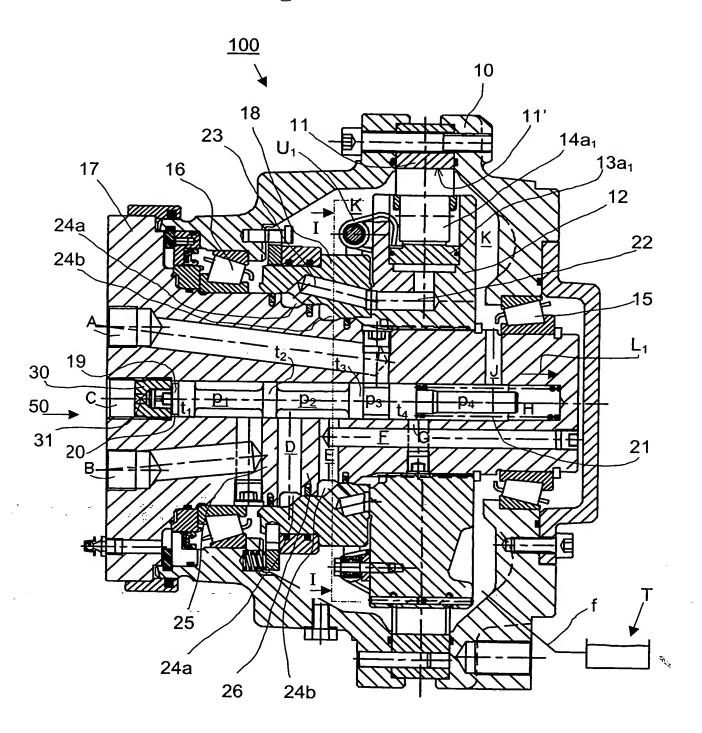

FIG. 1

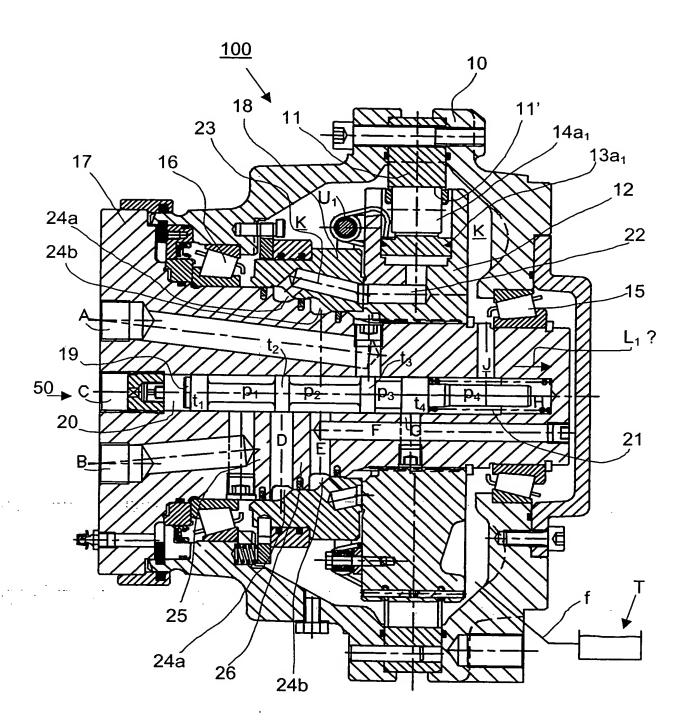

FIG. 2

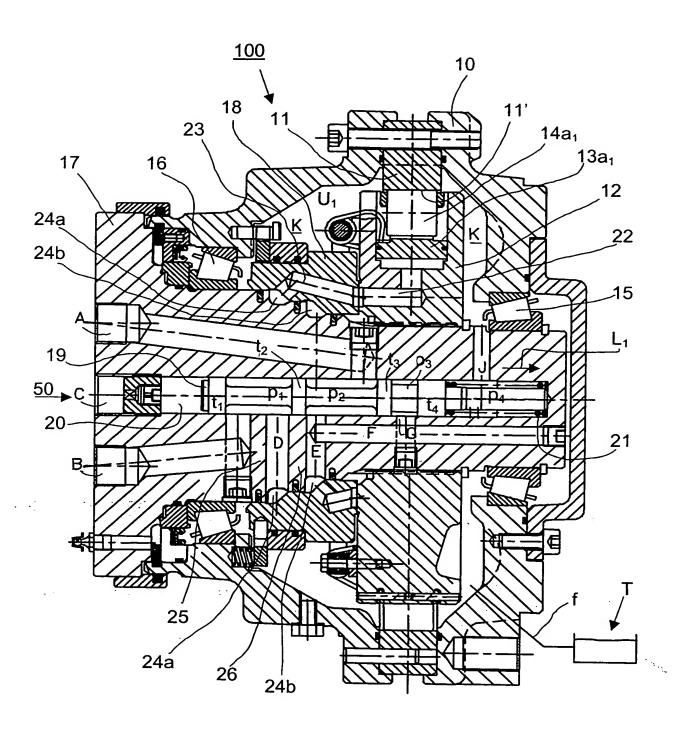

FIG. 3

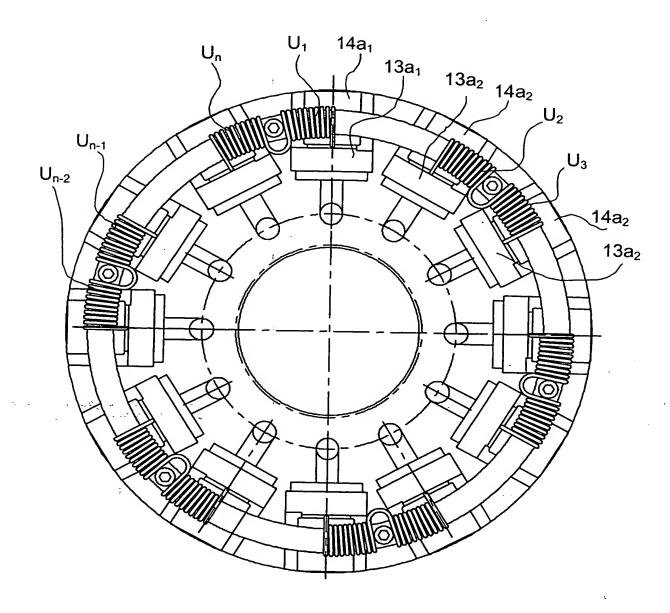

FIG. 4

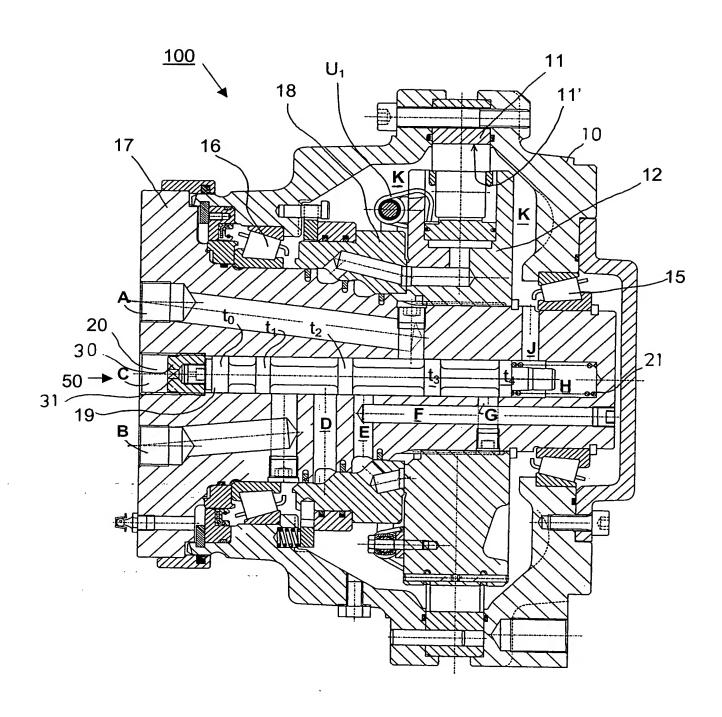

FIG. 5A

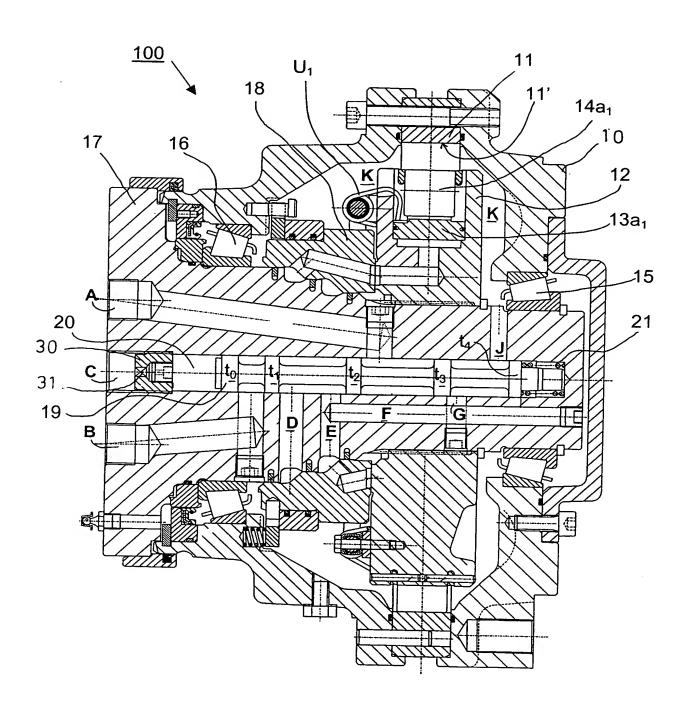

FIG. 5B